

Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor Master Data Mining

Proiect Regresia logistică

Student: Dancă Alexandra-Simona

310440105001SM211018

DM21



Cuprins

1. Prezentar	ea set	rului de date	3
1.1.	Operații preliminare		3
1.2. Anali		naliza descriprivă a variabilelor numerice și nenumerice	4
1.2	2.1.	Analiza descriptiva a variabilelor numerice	4
1.2	2.2.	Analiza descriptiva a variabilelor nenumerice	9
1.2.2.	Id	entificarea outlierilor și tratarea acestora	11
2. Selectare	a vari	abilelor prin aplicarea procedeului Purposeful	14
2.1.	Re	egresie logistică simplă (univariată) pentru variabilele numerice	14
2.2.	Та	abel de contingență pentru variabilele nenumerice	17
2.3.	Re	egresie logistică cu variabilele independente selectate	18
2.4.	Т	estul raportul de verosimilitate	20
3. Selectare	a vari	abilelor prin aplicarea procedeului Stepwise	22
4. Evaluare	a ajus	tării modelului cu ajutorul Testului Omnibus	24
5. Evaluares	a clas	ificării prin matricea de clasificare	25
6. Compara	rea ce	elor două procedee de selectare a variabilelor- Coeficientul Mallows'	Cq27
7. Interpreta	area n	nodelului final	28



1. Prezentarea setului de date

Baza de date utilizată în această lucrare este obținută de pe https://www.kaggle.com/datasets/gauravtopre/bank-customer-churn-dataset. Aceasta conține 12 variabile, atât numerice, cât și nenumerice pentru 10000 de clienți a unei bănci.



Figura 1. Baza de date Bank-Customer-Churn

Variabilele au următoarea semnificație:

- *customer_id* → ID client ID unic dat pentru a identifica clientul;
- *credit_score* → Scorul de credit Este scorul care determină solvabilitatea unui client;
- country → Ţara Ṭara în care locuieşte clientul;
- *gender* → Gen Sexul clientului;
- age → Vârsta Vârsta clientului;
- tenure → Mandat Numărul de ani de când clientul are un cont bancar la banca respectivă;
- balance → Sold Suma de bani din contul clientului;
- products number → Număr de produse Numărul de produse/servicii detinute;
- credit_card → Card de credit Dacă clientul deține un card de credit;
- active_member → Membru activ Dacă clientul este membru activ;
- *estimated_salary* → Salariu estimat Venitul total al clientului;
- churn → Pierderea clienților existenți ai băncii;

1.1. Operații preliminare

Primul pas efectuat pentru operațiile peliminare a fost verificarea dacă în baza de date există valori lipsă.

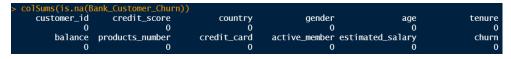


Figura 2. Verificare valori lipsă



Rezultatul afișează lipsa valorilor nule în baza de date inițiale, deci în continuare aceasta nu reprezintă o problemă pentru analiza dorită.

Mai departe verificăm dacă clasa variabilelor este cea potrivită.

```
clasele variabilelor
sapply(Bank_Customer_Churn,class)
  customer id
                   credit score
                                          country
                                                              gender
                                                                                                  tenure
     'numeric"
                       "numeric'
                                      "character
                                                        "character"
                                                                             "numeric"
                                                                                               "numeric"
                                      credit_card
                                                      active_member estimated_salary
                                                                                                   churn
      balance products_number
    "numeric"
                      "numeric"
                                         "numeric"
                                                           "numeric"
                                                                             "numeric
                                                                                               "numeric"
```

Figura 3. Clasele din care fac parte variabilele

Se poate observa că variabile precum "gender", "products_number", "credit_card", "active_member" și "churn" fac parte din tipul de date numeric sau character. În următorul cod acestea sunt transformate în varibile de tip factor.

```
transformam din char/numeric
Bank_Customer_Churn$gender<-as.factor(Bank_Customer_Churn$gender)
Bank_Customer_Churn$products_number<-as.factor(Bank_Customer_Churn$products_number)
Bank_Customer_Churn\credit_card<-as.factor(Bank_Customer_Churn\credit_card)
Bank_Customer_Churn$active_member<-as.factor(Bank_Customer_Churn$active_member)
Bank_Customer_Churn$churn<-as.factor(Bank_Customer_Churn$churn)
# verificam daca s-au transformat
 apply(Bank_Customer_Churn,class)
                                                    country
                        credit_score
    customer_id
                                                                           gender
                                                                                                                       tenure
       "numeric"
                                               "character'
                                                                         "factor'
                            "numeric'
                                                                                                                    "numeric'
                   products_number
        balance
                                               credit card
                                                                  active member estimated salary
                                                                                                                        churn
       "numeric'
                                                   "factor"
                                                                          "factor"
                                                                                                                     "factor'
                              "factor"
                                                                                              "numeric
```

Figura 4. Transformarea și verificarea modificărilor pentru clasele variabilelor

Transformarea lor a fost realizată cu succes.

```
levels(Bank_Customer_Churn$churn)<-c("nu","da")
```

Figura 5. Transformarea categoriilor variabilei churn

Mai departe s-a realizat transformarea categoriilor variabilei *churn* astfel în loc de numărul 0 avem "nu" și în locul lui 1 avem "da". Această transformare ne ajută pentru diversificarea rezultatelor în analizele care urmează.

1.2. Analiza descriprivă a variabilelor numerice și nenumerice

Analiza descriptivă a variabilelor numerice analizează media, mediana, minimul, maximul cât și quartilele, iar pentru variabilele nenumerice o analiza descriptivă a grupurilor.

1.2.1. Analiza descriptiva a variabilelor numerice

Pentru această analiză voi crea un subset de date, în care voi include doar cele 5 variabile numerice pentru a putea aplica aceeași funcție asupra tuturor variabilelor numerice .



```
Analiza descripriva a variabilelor numerice si nenumerice ####
   1.2.1. Pentru variabile numerice
    _numeric <- Bank_Customer_Churn %>%
   select (credit_score, age, tenure, balance, estimated_salary)
 summarv(df_numeric)
 credit_score
                                      tenure
                                                       balance
                                                                      estimated_salary
                      age
       :350.0
                        :18.00
                                         : 0.000
                                                                 0
                                                                      Min.
                Min.
                                  Min.
                                                    Min.
1st Qu.:584.0
                 1st Qu.:32.00
                                  1st Qu.: 3.000
                                                                 0
                                                    1st Qu.:
                                                                      1st Qu.: 51002.11
Median :652.0
                Median :37.00
                                  Median : 5.000
                                                    Median: 97199
                                                                      Median:100193.91
                        :38.92
                                                           : 76486
Mean
       :650.5
                Mean
                                  Mean
                                           5.013
                                                                      Mean
                                                                             :100090.24
                                                    Mean
3rd Qu.:718.0
                 3rd Qu.:44.00
                                  3rd Qu.: 7.000
                                                    3rd Qu.:127644
                                                                      3rd Qu.:149388.25
       :850.0
                        :92.00
                                                                             :199992.48
Max.
                Max.
                                  Max.
                                         :10.000
                                                    Max.
                                                           :250898
                                                                      Max.
```

Figura 6. Analiza descriptiva a variabilelor numerice

A. Credit score

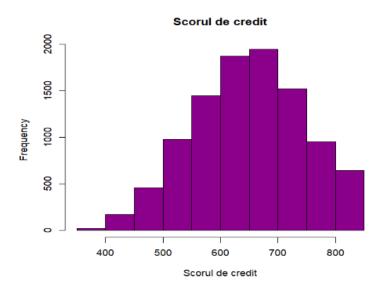


Figura 7. Histogramă pentru credit score

Scorul de credite este în **medie** egal cu 650,5 de unități. Scorul de credit **minim** este egal cu 350 de unități. Scorul de credit **maxim** este egal cu 850 de unități. Acest scor indică gradul de risc cel mai ridicat care este asociat cu emiterea unui anumit împrumut unui client.

Q1 (quartila 1) - ne arată faptul că 25% dintre scorurile de credit au scorul de până la 584 de unități, iar restul de 75% peste 584 de unități.

Q2 (quartila2/mediana) - ne arată faptul că 50% dintre scorurile de credit au scorul de până la 652 de unități, iar restul de 50% peste 652 de unități.

Q3 (quartila3) - ne arată faptul că 75% dintre scorurile de credit au scorul de până la 718 de unități, iar restul de 25% peste 718 de unități.



B. Age

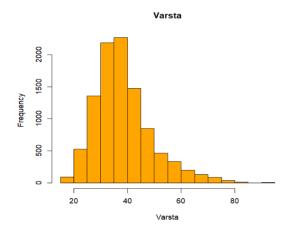


Figura 8. Histogramă pentru age

Vârsta **medie** este egală cu aproape 39 de ani. Vârsta **minimă** este de 18 ani iar cea **maximă** de 92 de ani.

Q1 (quartila 1) - ne arată faptul că 25% dintre clienți au vârsta de până la 32 de ani, iar restul de 75% peste 32 de ani.

Q2 (quartila2/mediana) - ne arată faptul că 50% dintre clienți au vârsta de până la 37 de ani, iar restul de 50% peste 37 de ani.

Q3 (quartila3) - ne arată faptul că 75% dintre clienți au vârsta de până la 44 de ani, iar restul de 25% peste 44 ani.

C. Tenure

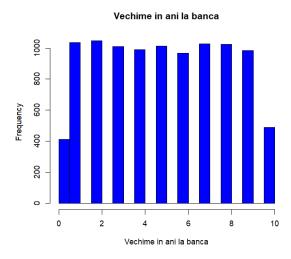


Figura 9. Histogramă pentru tenure



Numărul de ani de când un client este la bancă este în **medie** egal cu 5 ani. Numărul **minim** de ani de când un client este la bancă este de 0 ani și **maxim** de 10 ani.

Q1 (quartila 1) - ne arată faptul că 25% dintre clienți sunt la banca respectivă de mai puțin de 3 ani, iar restul de 75% peste 3 ani.

Q2 (quartila2/mediana) - ne arată faptul că 50% dintre clienți sunt la banca respectivă de mai puțin de 5 ani, iar restul de 50% peste 5 ani.

Q3 (quartila3) - ne arată faptul că 75% dintre clienți sunt la banca respectivă de mai puțin de 7 ani, iar restul de 25% peste 7 ani.

D. Balance

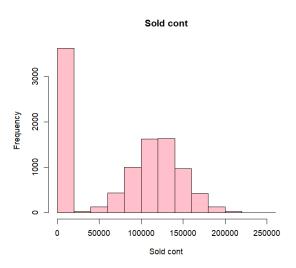


Figura 10 Histogramă pentru balance

Soldul clientului la banca este în **medie** egal cu 76486\$. Soldul **maxim** este de 250898\$ iar cel **minim** este de 0\$.

Q1 (quartila 1) - ne arată faptul că 25% dintre clienți au soldul de mai puțin de 0\$, iar restul de 75% de peste 0\$.

Q2 (quartila2/mediana) - ne arată faptul că 50% dintre clienți au soldul de mai puțin de 97199\$, iar restul de 50% de peste 97199\$.

Q3 (quartila3) - ne arată faptul că 75% dintre clienți au soldul de mai puțin de 127644\$, iar restul de 25% de peste 127644\$.



E. Estimated_salary

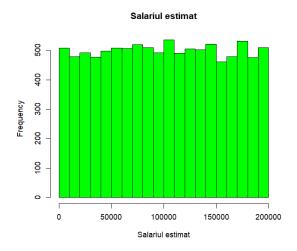


Figura 11. Histogramă pentru estimated salary

Salariul estimat al clientului este în **medie** egal cu 100090,24\$. Salariul **maxim** estimat al clientului este de 199992,48\$. Salariul **minim** estimat al clientului este de 11,58\$.

Q1 (quartila 1) - ne arată faptul că 25% dintre clienți au salariul estimat de de până la 51002,11\$, iar restul de 75% peste 51002,11\$.

Q2 (quartila2/mediana) - ne arată faptul că 50% dintre clienți au salariul estimat de de până la 100193,91\$, iar restul de 50% peste 100193,91\$.

Q3 (quartila3) - ne arată faptul că 75% dintre clienți au salariul estimat de de până la 149388,25\$, iar restul de 25% peste 149388,25\$.

Coeficientul de asimetrie (Skewness)



Figura 12. Coeficientul de asimetrie pentru variabilele numerice

Se observă că distribuția variabilei *credit_score* și *balance* este asimetrică la stânga deoarece -0.071595867 respectiv -0.141087544 sunt mai mici ca 0. Distribuția celorlalte trei variabile *age*, *tenure* și *estimated_salary* este asimetrică la dreapta deoarece 1.011168559, 0.010989809 și 0.002085045 sunt mai mari decât 0.

Coeficientul de boltire (Kurtosis)



Figura 13. Coeficientul de boltire pentru variabilele numerice



Din figură se observă că distribuția celor cinci variabile este leptocurtică, deoarece valoarea aferentă boltirii este mai mare ca 0.

1.2.2. Analiza descriptiva a variabilelor nenumerice

Figura 14. 1.2.2. Analiza descriptiva a variabilelor nenumerice

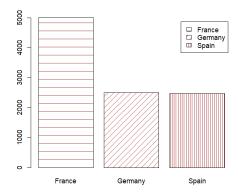


Figura 15. Histogramă variabilă country

Pentru variabila country predomină cu 5014 țara "France".

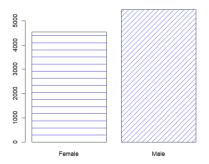


Figura 16. Histogramă variabilă gender



Pentru variabila *gender* predomină cu 5457 de observații categoria "Male" față de "Female" care are 4543 de observații.

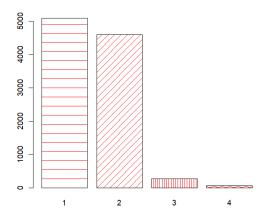


Figura 17. Histogramă variabilă products_number

Majoritatea clienților dețin doar un singur produs de la bancă. Pe locul 2 se află pachetul cu 2 produse urmat de cel cu 3 produse și în cele din urmă pachetul cu 4 produse deținut doar de 60 de persoane.

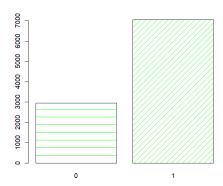


Figura 18. Histogramă variabilă credit_card

Variabila *credit_card* scoate în evidență că 7055 de persoanedețin un card de credit în timp ce 2945 nu.



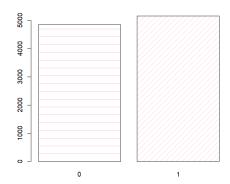


Figura 19. Histogramă variabilă active_member

Variabila active_member arată că 5151 de obsevații încă mai sunt membri activi ai băncii.

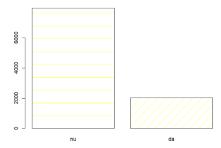


Figura 20. Histogramă variabilă churn

Cei mai mulți clienți ai băncii nu au renunțat înca la serviciile prestate de bancă, în timp ce 2037 au renunțat la aceste servicii.

1.2.2. Identificarea outlierilor și tratarea acestora

Pentru a identifica valorile extreme pentru variabilele studiate se va folosi graficul Box plot.

Figura 21. Dimensiunea bazei de date înainte de eliminarea outlierilor

Se remarcă faptul că avem 10000 de observații înainte de eliminarea oulierilor.



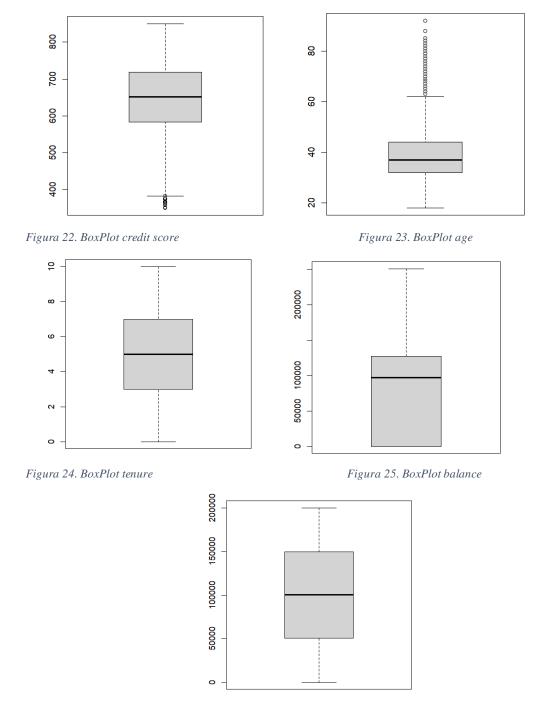


Figura 26. BoxPlot estimated_salary

Putem observa că doar în diagramele box-plot pentru *credit_score* și *age* avem valori extreme. Acestea vor fi eliminate deoarece afecteaza analizele care urmează.



```
> # eliminam outlierii pentru credit_score
> quartiles <- quantile(Bank_Customer_Churn$credit_score, probs=c(.25, .75), na.rm = FALSE)
> IQR <- IQR(Bank_Customer_Churn$credit_score)
> Lower <- quartiles[1] - 1.5*IQR
> Upper <- quartiles[2] + 1.5*IQR
> data_no_outlier <- subset(Bank_Customer_Churn, Bank_Customer_Churn$credit_score > Lower & Bank_Customer_Churn$credit_score < Upper)
> # eliminam outlierii pentru age
> quartiles <- quantile(data_no_outlier$age, probs=c(.25, .75), na.rm = FALSE)
> IQR <- IQR(data_no_outlier$age)
> Lower <- quartiles[1] - 1.5*IQR
> Upper <- quartiles[2] + 1.5*IQR
> Bank_Customer_Churn <- subset(data_no_outlier, data_no_outlier$age > Lower & data_no_outlier$age < Upper)
> # vizualizam boxplot pentru cele 2 modificate
> boxplot(Bank_Customer_Churn$credit_score)
> boxplot(Bank_Customer_Churn$age)
> # vedem ce dimensiune are baza noastra de date dupa eliminarea outlierilor
> dim(Bank_Customer_Churn)
[1] 9573 12
```

Figura 27. Dimensiunea bazei de date după de eliminarea outlierilor

De asemenea se poate remarca faptul că din 10000 de observații, cât erau la început, au mai ramas 9573 după eliminarea outlierilor pentru *credit_score* și *age*.

Baza de date este împărțită în 70% training si 30% test.

Figura 28. Dimensiune df training și test

Baza de date training este formată din 6719 de observații în timp ce baza de date test are 2854 de observații.



2. Selectarea variabilelor prin aplicarea procedeului Purposeful

2.1. Regresie logistică simplă (univariată) pentru variabilele numerice

Formularea ipotezelor:

- H0: nu există nicio diferență semnificativă.
- H1: există o diferență semnificativă. Variabila predictivă este semnificativă statistic în model.

Regula de decizie:

- P_{value} < 0,25, se respinge H0
- $P_{\text{value}} \ge 0.25$, nu se respinge H0

Credit_score

```
> model1 <- glm(churn ~ credit_score, data = train, family = 'binomial
 summary(model1)
glm(formula = churn ~ credit_score, family = "binomial", data = train)
Deviance Residuals:
                   Median
              1Q
                                3Q
        -0.6808
-0.7247
                  -0.6628 \quad -0.6382
                                     1.8547
Coefficients:
               Estimate Std. Error z value Pr(>|z|)
(Intercept) -0.9079081 0.2074959
                                   -4.376 1.21e-05 ***
credit_score -0.0007231 0.0003174
                                   -2.278
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
(Dispersion parameter for binomial family taken to be 1)
    Null deviance: 6683.0 on 6649
                                   degrees of freedom
Residual deviance: 6677.8 on 6648
                                    degrees of freedom
AIC: 6681.8
Number of Fisher Scoring iterations: 4
```

Figura 29. Output model

Interpretare: Valoarea P_{value} este 0.0227 deci se respinge ipoteza nulă conform căreia nu exisă nicio diferență semnificativă. În concluzie variabila *credit_score* este semnificativă în model.

Estimate: o creștere de o unitate a variabilei de predicție credit_score este asociată cu o modificare medie de -0,0007231 a șanselor logaritmice ale variabilei răspuns că iau o valoare de 1. Aceasta înseamnă că valorile mai mari ale credit_score sunt asociate cu o probabilitate mai mică.



Age

```
odel2 <- glm(churn ~ age, data = train, family =
  summary(model2)
Call:
glm(formula = churn ~ age, family = "binomial", data = train)
Deviance Residuals:
Min 1Q Median 3Q
-1.6008 -0.6430 -0.4732 -0.3093
   Min
                                         Max
                                      2.7606
Coefficients:
             Estimate Std. Error z value Pr(>|z|)
                                            <2e-16 ***
(Intercept) -5.774000
                        0.169375 -34.09
             0.110328
                        0.003997
                                    27.61
                                            <2e-16 ***
age
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
(Dispersion parameter for binomial family taken to be 1)
    Null deviance: 6683.0 on 6649 degrees of freedom
Residual deviance: 5781.7 on 6648 degrees of freedom
AIC: 5785.7
Number of Fisher Scoring iterations: 5
```

Figura 30. Output model

Interpretare: Valoarea P_{value} este 2e-16 deci se respinge ipoteza nulă conform căreia nu exisă nicio diferență semnificativă. În concluzie variabila *age* este semnificativă în model.

Tenure

```
nodel3 <- glm(churn ~ tenure, data = train, family = 'binomia
  summary(model3)
glm(formula = churn ~ tenure, family = "binomial", data = train)
Deviance Residuals:
Min 1Q Median 3Q
-0.6995 -0.6820 -0.6648 -0.6480
                                      1.8328
Coefficients:
            Estimate Std. Error z value Pr(>|z|)
                         0.06027 -21.287
0.01062 -1.791
                                            <2e-16 ***
(Intercept) -1.28302
            -0.01901
                                            0.0734 .
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
(Dispersion parameter for binomial family taken to be 1)
    Null deviance: 6683.0 on 6649 degrees of freedom
Residual deviance: 6679.8 on 6648 degrees of freedom
AIC: 6683.8
Number of Fisher Scoring iterations: 4
```

Figura 31. Output model

Interpretare: Valoarea P_{value} este 0.0734 deci nu se respinge ipoteza nulă conform căreia nu exisă nicio diferență semnificativă. În concluzie variabila *tenure* nu este semnificativă în model.



Balance

```
summary(model4)
glm(formula = churn ~ balance, family = "binomial", data = train)
Deviance Residuals:
                     Median
    Min
               1Q
         -0.7231 -0.5665 -0.5665
 -0.8830
                                          1.9540
Coefficients:
Estimate Std. Error z value Pr(>|z|)
(Intercept) -1.749e+00 5.367e-02 -32.582 <2e-16 ***
balance 4.548e-06 5.059e-07 8.991 <2e-16 ***
                                                  <2e-16 ***
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
(Dispersion parameter for binomial family taken to be 1)
    Null deviance: 6683.0 on 6649 degrees of freedom
Residual deviance: 6599.8 on 6648 degrees of freedom
AIC: 6603.8
Number of Fisher Scoring iterations: 4
```

Figura 32. Output model

Interpretare: Valoarea P_{value} este 2e-16 deci se respinge ipoteza nulă conform căreia nu exisă nicio diferență semnificativă. În concluzie variabila *balance* este semnificativă în model.

Esimated_salary

Figura 33. Output model

Interpretare: Valoarea P_{value} este 0.456 deci nu se respinge ipoteza nulă conform căreia nu exisă nicio diferență semnificativă. În concluzie variabila *estimated_salary* nu este semnificativă în model.



2.2. Tabel de contingență pentru variabilele nenumerice

Să presupunem că pentru aceaste variabile dorim să testăm dacă grupele pe care le dețin sunt la fel distribuite numeric.

Formularea ipotezelor:

- H0 : nu există nicio diferență semnificativă între frecvențele observate și cele așteptate
- H1: există o diferență semnificativă între frecvențele observate și cele așteptate

Regula de decizie:

- P_{value} < 0,25, se respinge H0
- $P_{value} \ge 0.25$, nu se respinge H0

Gender

Figura 34. Output Chi-squared test

Interpretare: valoarea P_{value} este 6.529e-15 deci, la nivelul de semnificație de 25%, se respingem ipoteza nulă conform căreia frecvențele observate și așteptate sunt egale.

Products number

Figura 35. Output Chi-squared test

Interpretare: valoarea P_{value} este 2.2e-16 deci, la nivelul de semnificație de 25%, se respingem ipoteza nulă conform căreia frecvențele observate și așteptate sunt egale.

Credit_card

Figura 36. Output Chi-squared test



Interpretare: valoarea P_{value} este 2.2e-16 deci, la nivelul de semnificație de 25%, se respingem ipoteza nulă conform căreia frecvențele observate și așteptate sunt egale.

Active_member

Figura 37. Output Chi-squared test

Interpretare: valoarea P_{value} este 0.8831 deci nu se respingem ipoteza nulă conform căreia frecvențele observate și așteptate sunt egale.

Country

Figura 38. Output Chi-squared test

Interpretare: valoarea P_{value} este 2.2e-16 deci se respingem ipoteza nulă conform căreia frecvențele observate și așteptate sunt egale.

2.3. Regresie logistică cu variabilele independente selectate

Primul nostru model multivariabil conține toate covariatele care sunt semnificative în analiza univariabilă cu un nivel de semnificațiede 25%.

Formularea ipotezelor:

- H0: nu există nicio diferență semnificativă
- H1: există o diferență semnificativă.

Regula de decizie:

- P_{value} < 0,05, se respinge H0, cu un risc asumat de 5%
- $P_{\text{value}} \ge 0.05$, nu se respinge H0, cu o probabilitate de 95%



```
churn ~ credit_score+age+tenure+balance+gender+products_number+credit_card+country, data = train
glm(formula = churn ~ credit_score + age + tenure + balance +
    gender + products_number + credit_card + country, family = "binomial", data = train)
Deviance Residuals:
Min 1Q Median 3Q
-2.3523 -0.5792 -0.3492 -0.1806
Coefficients:
                    Estimate Std. Error z value Pr(>|z|)
(Intercept)
                               3.249e-01 -13.918
                                           -1.547
24.068
-0.004
-2.025
                               3.799e-04
4.297e-03
credit_score
                   -5.875e-04
                                                     0.1220
age
                    1.034e-01
                                                    < 2e-16
0.9967
tenure
                   5.070e-05
                               1.243e-02
                   1.423e-06
balance
                               7.027e-07
                                             7.479 7.47e-14
genderMale
                    5.437e-01
                                7.269e-02
products_number2 -1.630e+00
                                           -18.511
                               8.807e-02
                                                      2e-16
.
products number3
                   2.427e+00
                                           11.329
0.078
                               2.142e-01
                                                      2e-16
                                                     0.9380
products_number4
                   1.607e+01
                               2.067e+02
redit_card1
                    1.381e-03
                               7.924e-02
                                            0.017
                                                     0.9861
countryGermany
                   9.168e-01
                               8.946e-02
                                            10.249
                                                      2e-16
countrySpain
                   -9.517e-02
                               9.514e-02
                                            -1.000
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
(Dispersion parameter for binomial family taken to be 1)
    Null deviance: 6767.8 on 6691 degrees of freedom
Residual deviance: 4902.8 on 6680 degrees of freedom
AIC: 4926.8
Number of Fisher Scoring iterations: 14
```

Figura 39. Output model M1

Pentru *credit_score*, valoarea p = 0.1220, care este > 0,05 arată că, cu o probabilitate de 95% nu se respinge H0, deci nu există nicio diferență semnificativă.

Pentru age, valoarea p = 2e-16, care este < 0,05 arată că, cu un risc asumat de 5% se respinge H0, deci există diferență semnificativă.

Pentru *tenure*, valoarea p = 0.9967, care este > 0,05 arată că, cu o probabilitate de 95% nu se respinge H0, deci nu există nicio diferență semnificativă.

Pentru *balance*, valoarea p = 0.0429, care este < 0,05 arată că, cu un risc asumat de 5% se respinge H0, deci există diferență semnificativă.

Pentru *genderMale*, valoarea p = 7.47e-14, care este < 0,05 arată că, cu un risc asumat de 5% se respinge H0, deci există diferență semnificativă.

Pentru *products_number4*, valoarea p = 0.9380, care este > 0,05 arată că, cu o probabilitate de 95% nu se respinge H0, deci nu există nicio diferență semnificativă.

Pentru *credit_card1*, valoarea p = 0.9861, care este > 0,05 arată că, cu o probabilitate de 95% nu se respinge H0, deci nu există nicio diferență semnificativă.

Pentru *countrySpain*, valoarea p = 0.3171, care este > 0,05 arată că, cu o probabilitate de 95% nu se respinge H0, deci nu există nicio diferentă semnificativă.



În concluzie variabilele precum *credit_score*, *tenure*, *balance*, *products_number*, *credit card* si *country* sunt eliminate modelul redus care urmează să fie facut.

```
glm(formula = churn ~ age + balance + gender, family = "binomial",
Deviance Residuals:
 Min 10 Median 30
1.9208 -0.6391 -0.4496 -0.2695
                                            3.0094
Coefficients:
                 Estimate Std. Error z value Pr(>|z|)
(Intercept)
              -5.920e+00
1.109e-01
                            1.821e-01
4.071e-03
                             5.556e-07
genderMale -5.931e-01
                            6.724e-02
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
(Dispersion parameter for binomial family taken to be 1)
Null deviance: 6715.0 on 6659 degrees of freedom
Residual deviance: 5646.5 on 6656 degrees of freedom
AIC: 5654.5
 Number of Fisher Scoring iterations: 5
```

Figura 40. Output model M2

Cele 3 variabile *age*, *balance* și *gender* au p-value < 0,05, deci, cu un risc asumat de 5% se respinge H0 și există diferență semnificativă.

2.4. Testul raportul de verosimilitate

În cele din urmă, calculăm statistica noastră de testare. Pentru a face acest lucru, găsim loglikelihood-urile fiecărui model și le conectăm la formula -2*[loglikelihood(M2)-loglikelihood(M1)]. Statistica noastră de test urmează o distribuție chi-pătrat cu grade de libertate egale cu diferența dintre numărul de parametri liberi dintre modelul complex (M1) și modelul mai putin complex (M2). Cu aceste informații, putem calcula valoarea p, iar dacă este mai mică decât nivelul nostru de semnificație, respingem ipoteza nulă.

Deoarece funcția logLik() oferă mai multe informații decât valoarea numerică, utilizați funcția as.numeric() pentru a izola valoarea numerică.

Formularea ipotezelor:

- H0 : Atât modelul mai puţin redus (M1), cât şi cel mai redus (M2) se potrivesc la fel de bine cu datele. Ca rezultat, ar trebui să utilizăm modelul cel mai redus (M2).
 - H1: Modelul mai puţin redus (M1) depăşeşte semnificativ modelul cel mai redus (M2) în ceea ce priveşte potrivirea datelor. Ca rezultat, ar trebui să utilizăm modelul M1.

Regula de decizie:

- P_{value} < 0.05, se respinge H0, cu un risc asumat de 5%



- $P_{value} \ge 0.05$, nu se respinge H0, cu o probabilitate de 95%

Figura 41. Output LRT

Interpretare: Putem vedea din rezultat că testul raportului de probabilitate are o valoare p de 2.2e-16 care este <0,05 de aceea respingem ipoteza nulă deoarece cu un risc asumat de 5%.

Alternativ, putem folosi analiza varianței (ANOVA) pentru a explora diferența dintre modele.

```
> anova( model_all_1 , model_all_2 , test="Chisq")
Analysis of Deviance Table

Model 1: churn ~ credit_score + age + tenure + balance + gender + products_number + credit_card + country

Model 2: churn ~ age + balance + gender
   Resid. Df Resid. Dev Df Deviance Pr(>Chi)
1    6742    4893.7
2    6750    5753.2 -8    -859.48 < 2.2e-16 ***
---
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1</pre>
```

Figura 42. Output ANOVA

Rezultatele sunt exact aceleași. Ca rezultat, putem concluziona că modelul cu 8 predictori depășește modelul cu 3 predictori deoarece crește acuratețea modelului nostru cu o cantitate substanțială.



3. Selectarea variabilelor prin aplicarea procedeului Stepwise

Procedeului Stepwise este o combinație de selecții *forward* și *backward*. Se începe modelul fără predictori, apoi adăugăm secvențial cei mai contributivi predictori (ca *forward selection*). După adăugarea fiecărei variabile noi, eliminăm orice variabilă care nu mai oferă o îmbunătățire a potrivirii modelului (ca *backward selection*).

```
eric(train$churn)
n~.,data=train),direction="both")
> both <-step(lm(churn~
Start: AIC=-14426.68
churn ~ customer_id + credit_score + country + gender + age +
tenure + balance + products_number + credit_card + active_member +
     estimated_salary
                        Df Sum of Sq
                                              RSS
                                                       ATC
                                  0.001 771.53 -14429
  tenure
                                  0.001 771.53 -14429
0.001 771.53 -14429
0.102 771.63 -14428
  credit card
  estimated_salary
  credit_score
                                  0.131 771.66
                                                   -14428
                                          771.53
                                                   -14427
 none>
  customer_id
                                  0.283 771.81
                                                    -14426
                                  1.652 773.18
  balance
                                                    -14414
                                  6.455 777.98
                                                    -14373
  gender
  country
                                 18.324 789.85
                                                   -14274
  active_member
                                 19.601
                                          791.13
                                                   -14261
                                 93.352
                                         864.88
                                                   -13664
  products_number
                                115.530
                                         887.06
                                                    -13499
```

Figura 43. Output

În primul rând, ne-am potrivit modelul numai cu variabile intercept. Apoi, am adăugat predictori la model secvențial. Cu toate acestea, după adăugarea fiecărui predictor, am eliminat și orice predictori care nu mai oferă o îmbunătățire a potrivirii modelului.

```
AIC=-14428.68
churn ~ customer_id + credit_score + country + gender + age +
   balance + products_number + credit_card + active_member +
    estimated_salary
                   Df Sum of Sq
                                   RSS
                                           AIC
 credit_card
                          0.001 771.53
                                        -14431
 estimated_salary
                          0.102 771.63
                                        -14430
                                         14430
 credit_score
                          0.131 771.66
                                 771.53
                                        -14429
<none>
                          0.283 771.81
                                        -14428
 customer id
                          0.001 771.53
                                        -14427
 tenure
                          1.652 773.18
                                        -14416
 balance.
 gender
                                        -14375
                          6.464 777.99
                         18.324 789.85
                                        -14276
 country
                         19.603 791.13 -14263
 active_member
                         93.352 864.88 -13666
 products_number
                        115.538 887.07
                                        -13501
```

Figura 44. Output



```
Step: AIC=-14430.67
churn ~ customer_id + credit_score + country + gender + age +
    balance + products_number + active_member + estimated_salary
                    Df Sum of Sq
                                      RSS
                                              AIC
                            0.102 771.63 -14432
  estimated_salary
 credit_score
                            0.131 771.66 -14432
                            771.53 -14431
0.282 771.81 -14430
<none>
 customer_id
+ credit_card
                            0.001 771.53
                                          -14429
  tenure
                            0.001 771.53
                                           -14429
  balance
                            1.651 773.18 -14418
                            6.466 778.00 -14377
  gender
  country
                           18.333 789.86 -14278
  active_member
                           19.602 791.13 -14265
                          93.399 864.93 -13668
115.538 887.07 -13503
  age
  products_number
```

Figura 45. Output

```
Step: AIC=-14431.78
churn ~ customer_id + credit_score + country + gender + age +
    balance + products_number + active_member
                    Df Sum of Sq
                                     RSS
                           0.130 771.76 -14433
 credit_score
                                  771.63 -14432
<none>
                                  771.91 -14431
 customer_id
                           0.277
                           0.102 771.53 -14431
 estimated_salary
                           0.001 771.63 -14430
+ credit_card
                           0.001 771.63 -14430
 tenure
 balance
                           1.651
                                  773.28
                                         -14420
 gender
                           6.469 778.10 -14378
                          18.391 790.02 -14278
19.626 791.26 -14266
  country
 active member
                          93.347 864.98 -13670
  age
                         115.572 887.20 -13504
 products_number
```

Figura 46. Output

```
Step: AIC=-14432.65
churn ~ customer_id + country + gender + age + balance + products_number +
      active_member
                                                                   AIC
-14433
                                Df Sum of Sq
                                                           RSS
                                           of Sq RSS
771.76
0.282 772.05
0.130 771.63
0.102 771.66
0.001 771.76
0.001 771.76
1.667 773.43
 <none>
 customer_id
credit_score
                                                                    -14432
-14432
  estimated_salary
credit_card
                                                                    -14432
-14431
  tenure
balance
                                                                    -14431
-14420
   gender
                                          6.458 778.22
18.432 790.19
                                                                    -14379
-14279
   country
   active_member
                                          19.673 791.44
93.443 865.21
                                                                   -14266
   age
products_number
                                                                   -13670
                                         115.638 887.40
```

Figura 47. Output

Am repetat acest proces până am ajuns la un model final. În total s-au realizat 5 modele.

```
both$anova
                 Step Df
                              Deviance Resid. Df Resid. Dev
                                                                     AIC
1
                      NA
                                             6677
                                                    771.5294 -14426.68
2
3
4
                       1 0.0006465545
                                             6678
                                                     771.5301 -14428.68

    tenure

                                                    771.5308 -14430.67
                       1 0.0007346908
                                             6679
       credit_card
    estimated_salary
                       1 0.1021960667
                                             6680
                                                     771.6330 -14431.78
                       1 0.1303098977
       credit_score
                                             6681
                                                    771.7633 -14432.65
```

Figura 48. Output



4. Evaluarea ajustării modelului cu ajutorul Testului Omnibus

Se testează dacă modelul cu predictori este semnificativ diferit de modelul fără predictori (modelul nul). Acest test poate fi interpretat ca un test al capacității tuturor predictorilor din model de a prezice variabila răspuns.

Formularea ipotezelor:

- H0: nu există nicio diferență semnificativă
- H1: există diferență semnificativă. Modelul curent este mai bun decât modelul nul.

Regula de decizie:

- P_{value} < 0,05, se respinge H0, cu un risc asumat de 5%
- $P_{\text{value}} \ge 0.05$, nu se respinge H0, cu o probabilitate de 95%

Figura 49. Output

Interpretare: Deoarece valoarea lui p este 0.02876324 < 0,05, testul este semnificativ și corespunde ipotezei de cercetare ceea ce înseamnă că cel puțin unul dintre predictori este semnificativ legat de variabila răspuns.



5. Evaluarea clasificării prin matricea de clasificare

Matricea de confuzie clasifică datele reale în funcție de datele prezise. Aceasta evaluează predicțiile făcute pe datele de testare, adică numărul de predicții corecte făcute, precum și predicțiile greșite făcute pe date.

```
> confusionMatrix(test$churn,test$pred_glm)
Confusion Matrix and Statistics
         Reference
Prediction 0
0 2168
               101
           320
                256
              Accuracy: 0.852
95% CI: (0.8384, 0.8649)
    No Information Rate: 0.8745
    P-Value [Acc > NIR] : 0.9998
                 Kappa: 0.466
 Mcnemar's Test P-Value : <2e-16
           Sensitivity: 0.8714
           Specificity: 0.7171
         Pos Pred Value: 0.9555
        Neg Pred Value: 0.4444
            Prevalence: 0.8745
        Detection Rate: 0.7620
   Detection Prevalence: 0.7975
     Balanced Accuracy: 0.7942
       'Positive' Class: 0
```

Figura 50. Output matricea de confuzie

- True Positive (TP) 2168 au fost clasificate în clasa corecta 0 (adică churn "nu")
- True Negative (TN) 256 au fost clasificate în clasa corecta 1 (adică churn "da")
- Fals Pozitiv (FP) 101 au fost clasificate în clasa gresita de 1 (adică churn "da")
- Fals Negativ (FN) 320 au fost clasificate în clasa greșita de 0 (adică churn "nu")

Mai departe calculăm sensibilitatea, spusă și "rata adevărată pozitivă" – procentul de indivizi pe care modelul a prezis corect ar fi implicit.

```
> sensitivity(test$churn, test$pred_glm)
[1] 0.8713826
```

Figura 51. Output sensibilitate

Se observă ca 87% din date au fost clasificate adevărat pozitive (în clasa 0).



Mai departe calculăm specificitatea, spusă și "rata negativă adevărată" – procentul de indivizi pe care modelul a prezis corect nu ar fi implicit.

```
> specificity(test$churn, test$pred_glm)
[1] 0.7170868
```

Figura 52. Output specificitate

Se observă ca 71,70% din date au fost clasificate adevărat negative (în clasa 1).

```
> Accuracy = (2168 + 265) / (2168 + 320 + 265 + 101)
> Accuracy
[1] 0.8524877
> Error_rate = (101 + 320) / (2168 + 320 + 265 + 101)
> Error_rate
[1] 0.1475123
```

Figura 53. Output acuratețe și rata de eroare

85,24% din date au fost clasificate corect în timp ce modelul a prezis greșit 14,75% din valori. Rata de eroare este de 14,75%. În general, cu cât această rată este mai mică, cu atât modelul este mai capabil să prezică rezultatele, astfel încât acest model particular se dovedește a fi foarte bun în a prezice dacă un individ va renunța la serviciile bancare sau nu.



6. Compararea celor două procedee de selectare a variabilelor-Coeficientul Mallows' Cq

Coeficientul Mallows' Cq este o măsurătoare care este utilizată pentru a alege cel mai bun model de regresie dintre mai multe modele potențiale.

Putem identifica "cel mai bun" model de regresie prin identificarea modelului cu cea mai mică valoare Cp care este aproape de p+1, unde p este numărul de variabile predictoare din model.

Cel mai simplu mod de a calcula Cp-ul lui Mallows în R este să utilizați funcția ols_mallows_cp() din pachetul olsrr.

Figura 54. Output Coeficientul Mallows' Cq

```
Model 1: p + 1 = 9, Mallows' Cp = 137.7331
Model 2: p + 1 = 5, Mallows' Cp = 2666.216
```

Putem vedea că modelul 1, cel din procedeul de selecție Purposeful, are o valoare pentru coeficientul Mallows' Cq care este cea mai apropiată de p + 1, ceea ce indică faptul că este cel mai bun model care duce la cea mai mică cantitate de părtinire dintre cele 2 modele potențiale.



7. Interpretarea modelului final

Pe baza coeficienților de regresie din modelul 1, cel din procedeul de selecție Purposeful, vedem că șansele ca un client să renunțe la serviciile bancare cresc odată cu vârsta clientului, numărul de produse de 3 și 4, țara de origine Germania și Spania, iar scad odată cu scorul de credite, vechimea la bancă, soldul, genul masculin al clientului, numărul de produse sa fie 2 și prezența unui credit card. Aceste detalii se pot observa pe baza semnului pozitiv sau negativ din fiecare coeficient de regresie.

În concluzie, am putea spune că cu cât clientul înaintează în vârstă, deține mai mult de 2 produse la bancă și țara de origine este Germania sau Spania, cu atât mai probabil clientul va renunța la serviciile bancare. Pe de altă parte, cu cât crește scorul de credite, anii de vechime la bancă, soldul, numărul de 2 produse, prezența unui credit card și genul șă fie masculin, cu atât este mai putin probabil să renunte la serviciile bancare.

```
coef <- coef(model1)</pre>
   (Intercept)
                    credit_score
                                                                                balance
                                                                                               genderMale
                                                        -6.957535e-04
                                                                                             7.001915e-02
  1.807627e-01
                   -7.098956e-05
                                      1.385257e-02
                                                                          -2.224105e-07
oducts_number2 products_number3 products_number4
                                                        credit_card1
                                                                                             countrySpain
                                                                        countryGermany
                                      6.100514e-01
    814883e-01
                    4.861406e-01
                                                        -8.750577e-04
                                                                           1.342311e-01
                                                                                             3.674906e-04
```

Figura 55. Output coeficienții de regresie pentru M1

În continuare, dorim să cunoaștem valoarea impactului fiecăreia dintre aceste variabile asupra variabilei *churn*, adică asupra pierderii clienților băncii. În primul rând, trebuie să ne amintim că regresia logistică a modelat variabila răspuns la log(odds) care Y = 1. Aceasta implică că coeficienții de regresie permit modificarea log(odds) în randamentul unei schimbări de unitate în variabila predictor, ținând toate alte variabile predictoare constante.

Deoarece log(odds) sunt greu de interpretat, îl vom transforma exponențiând rezultatul după cum urmează.

```
(Intercept)
                      credit score
                                                                                               genderMale
                                                                tenure
                                                                                 balance.
                         0.9999290
                                                                               0.9999998
                                                                                                0.9323760
       0.8346334
                                           1.0139490
                                                             0.9993045
products_number2 products_number3 products_number4
                                                          credit_card1
                                                                         countryGermany
                                                                                              countrySpain
       0.8340280
                         1.6260286
                                           1.8405260
                                                             0.9991253
                                                                               1.1436571
                                                                                                 1.0003676
```

Figura 56. Output exponenții coeficienților de regresie pentru M1

Observăm că șansele ca un client să renunțe la serviciile bancare sunt crescute cu un factor de 1,013 pentru o creștere de un an a vârstei (în timp ce celelalte variabile rămân constante). De asemenea, șansele ca un client să renunțe la serviciile bancare sunt crescute cu un factor de 1,626



pentru deținerea a 3 produse bancare (în timp ce celelalte variabile rămân constante), de 1,840 pentru deținerea a 4 produse bancare (în timp ce celelalte variabile rămân constante), de 1,143 pentru țara de origine Germania (în timp ce celelalte variabile rămân constante) și de 1,00 pentru țara de origine Spania (în timp ce celelalte variabile rămân constante).

Dimpotrivă, șansele ca un client să renunțe la serviciile bancare sunt înmulțite cu un factor de 0,99 pentru fiecare creștere a scorului de credit. Înseamnă că șansa ca un client să renunțe la serviciile bancare scade cu -1% de fiecare dată când cineva acumulează un scor de credit mai mare, cu -1% de fiecare dată când cineva înaintează în vechime ca client al băncii, cu -6,77% de fiecare dată când clientul este de genul masculin, cu -16,6% de fiecare dată când clientul deține 2 produse bancare, cu -1% de fiecare dată când cineva deține un credit bancar.